

**Codul etic al profesorilor de la
COLEGIUL NATIONAL KOLCSEY FERENC SATU MARE
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ**

Elaborarea textului de cod are în vedere:

Ordinul nr. 4831/2018 privind aprobarea Codului Cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar:

art. 10 și 16 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.550/2011.

Compatibilitatea cu textele fundamentale ale Declarației privind drepturile omului, Convenției privind drepturile copilului și Recomandarea privind condiția personalului didactic O.I.U.-U.N.E.S.C.O. din 1966.

Accentuarea concepției umaniste a educației.

Art. 1.

(2) Codul este aplicabil personalului didactic, personal didactic auxiliar, personal didactic de conducere, de îndrumare și de control și personal didactic asociat în cadrul unitate, si care are obligatia, datoria morală și profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului cod.

Art. 2.

Respectarea prevederilor prezentului cod reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului unității școlare, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor personalului didactic;
- b) creșterea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în actul educațional;
- c) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educațional preuniversitar;
- d) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- e) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațiul social;
- f) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației.

I. RELAȚIILE CADRELOR DIDACTICE CU BENEFICIARII DIRECTI AI EDUCAȚIEI

Art. 3. În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

1. Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin:

- (a) supravegherea atât pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia;
- (b) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației;
- (c) protecția fiecărui beneficiar direct al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de

**Codul etic al profesorilor de la
COLEGIUL NATIONAL KOLCSEY FERENC SATU MARE
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ**

exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicata, cu modificările și completările ulterioare;

(d) combaterea oricăror forme de abuz;

(e) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu beneficiarii direcți ai educației;

2. Interzicerea oricăror activități care generează corupție:

(a) fraudarea examenelor;

(b) solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii direcți ai educației de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;

(c) favoritismul;

(d) meditațiile contra cost cu beneficiarii direcți ai educației de la formațiunile de studiu la care este încadrat;

3. asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;

4. respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui beneficiar direct al educației.

Art.4.

a) Cadrele didactice respectă drepturile fundamentale ale copilului, favorizează dezvoltarea personalității acestuia, contribuie la socializarea și integrarea în colectivitate a copilului, implicându-l în elaborarea regulilor necesare vieții în comun.

b) Cadrele didactice expun clar obiectivele pedagogice și le adaptează situației particulare a fiecărui elev.

c) Relațiile cadrelor didactice cu elevii se bazează pe încredere, obiectivitate, onestitate și respect.

d) În exercitarea profesiei, în spațiile școlare, cadrele didactice trebuie să aibă o ținută îngrijită și decentă, evitând extravagantele.

e) În exercitarea profesiei, cadrele didactice trebuie să țină cont de caracteristicile fizice, mentale, emoționale și spirituale ale elevilor.

f) Cadrele didactice încurajează elevii să devină cetățeni activi ai societății respectând valorile și convingerile fiecărui elev.

g) Cadrele didactice asigură egalitatea de tratament a elevilor și elimină orice formă de discriminare privind etnia, religia, sexul, originea socială, starea materială, starea fizică sau psihică.

h) Cadrele didactice nu pot preda într-o stare susceptibilă de a compromite calitatea procesului didactic (*stare de ebrietate, scăderea facultăților mintale etc.*)

i) Cadrele didactice nu pot constrânge elevii să facă mărturisiri împotriva voinței lor.

j) Cadrele didactice au obligația de a nu aduce atingere demnității și integrității fizice și morale a elevilor prin folosirea unor expresii jignitoare sau aplicarea de pedepse corporale.

Art. 5. În exercitarea activităților specifice (școlare și extrascolare), personalului didactic îi este interzis:

a) să folosească baza materială din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii materiale personale directe sau indirecte;

b) să folosească, să producă sau să distribuie materiale pornografice scrise, audio ori vizuale;

c) să organizeze activități care pun în pericol siguranța și securitatea beneficiarilor direcți ai educației sau a altor persoane aflate în incinta unității sau a instituției de învățământ;

d) să consume alcool și substanțe interzise, cu excepția celor recomandate medical;

**Codul etic al profesorilor de la
COLEGIUL NATIONAL KOLCSEY FERENC SATU MARE
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ**

- e) să permită și să încurajeze consumul de alcool și de substanțe interzise de către beneficiarii direcți ai educației, cu excepția celor recomandate medical;
- f) să organizeze și să practice pariuri și jocuri de noroc.

II. RELAȚIILE CADRELOR DIDACTICE CU PĂRINȚII

Art. 6. În relațiile cu părinții și cu reprezentanții legali ai beneficiarilor direcți ai educației, personalul didactic respecta și aplica norme de conduită prin care se asigura:

- a) stabilirea unei relații de încredere mutuală și de comunicare;
- b) respectarea confidențialității informațiilor, a datelor furnizate și a dreptului la viața privată și de familie;
- c) neacceptarea primirii de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite, în condițiile art. 3 alin 2. pct. (b);
- d) recomandarea de auxiliare curriculare sau materiale didactice, cu precădere a celor deschise și gratuite, fără a impune achiziționarea celor contra cost.

III. RELAȚIILE COLEGIALE

Art. 7.

- (1) Relațiile colegiale ale personalului didactic se bazează pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială.
- (2) În activitatea profesională, personalul didactic evita practicarea oricărei forme de discriminare și denigrare în relațiile cu ceilalți colegi și acționează pentru combaterea fraudei intelectuale, inclusiv a plagiatului.
- 3) Cadrele didactice contribuie la crearea unui spirit de colegialitate în școală, colaborând cu colegii și cu alți intervenienți în mediul școlar.
- 4) Cadrele didactice participă la elaborarea regulilor din propria școală și contribuie la respectarea lor.
- 5) Cadrele didactice intervin atunci când un coleg sau un alt membru al personalului nu respectă regulile de etică profesională, ceea ce ar dăuna intereselor elevului.
- 6) Cadrele didactice țin cont, cu obiectivitate, de punctele de vedere și de competențele colegilor, respectă activitatea colegilor, nu fac publice eventualele divergențe care ar putea aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției de învățământ în care își desfășoară activitatea, nu dezvăluie aspecte ale vieții private ale colegilor, participă la apărarea celor acuzați pe nedrept, susțin colegii aflați în dificultate.
- 7) Cadrele didactice nu au dreptul să-și exprime părerea cu privire la probitatea profesională și morală a colegilor, cu excepția situației în care acestea afectează imaginea școlii, înștiințând, în acest caz, autoritățile școlare.
- 8) Cadrele didactice au obligația morală de a valoriza activitatea colegilor.
- 9) În exprimarea opiniilor, cadrele didactice trebuie să aibă o atitudine conciliantă evitând generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

**Codul etic al profesorilor de la
COLEGIUL NATIONAL KOLCSEY FERENC SATU MARE
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ**

IV. RELAȚIILE CADRELOR DIDACTICE CU ȘCOALA

Art. 8. Personalul didactic care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și de control sau care este membru în consiliul de administrație al unității de învățământ sau al inspectoratului școlar respectă și norme de conduită managerială prin care se asigură:

- a) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- b) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- c) evaluarea obiectivă conform atribuțiilor, responsabilităților și sarcinilor de serviciu din fișa postului;
- d) prevenirea oricărei forme de constrângere sau abuz din perspectiva funcției deținute;
- e) prevenirea oricărei forme de hărțuire, discriminare a personalului didactic și a beneficiarilor direcți ai educației.

Art.9.

- a) Cadrele didactice nu pot modifica regulamentele sau deciziile deja stabilite de conducerea școlii sau de autoritățile școlare.
- b) Cadrele didactice respectă programul de lucru și nu se angajează în activități care ar putea afecta timpul alocat îndeplinirii activităților didactice.
- c) Cadrele didactice contribuie la imaginea și prestigiul școlii printr-un comportament adecvat în relațiile cu elevii, părinții, autoritățile publice și comunitatea locală.
- e) Cadrele didactice nu pot utiliza informații de natură confidențială despre școală pentru a obține avantaje sau beneficii.
- f) Cadrele didactice își asumă responsabilități, fac proba simțului critic, manifestă curiozitate intelectuală și deschidere către nou.
- g) Cadrele didactice trebuie să informeze conducerea școlii despre eventualele încălcări ale codului de conduită ale elevilor și personalului școlii.
- h) Cadrele didactice vor utiliza eficient resursele didactice care le sunt puse la dispoziție, le mențin în stare de funcționare și le restituie la încetarea activității.
- i) Cadrele didactice nu pot folosi materialele didactice în afara școlii, fără aprobarea directorului.
- j) Cadrele didactice se vor preocupa permanent de actualizarea și menținerea la un nivel corespunzător de competență profesională.
- k) Cadrele didactice contribuie la valorizarea profesiei de dascăl și susțin elaborarea proiectelor susceptibile de a aduce îmbunătățiri școlii.
- l) Cadrele didactice sunt libere să formeze asociații profesionale sau alte organizații având ca scop reprezentarea intereselor proprii, promovarea pregătirii profesionale și protejarea statutului lor, pot adera la asociații profesionale locale, naționale sau internaționale și pot participa la reuniunile acestora.

V. ACTIVITATEA PUBLICĂ

Art. 10. În relațiile cu alte unități și instituții de învățământ, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care:

- a) asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) manifestă responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor beneficiarului direct al educației, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru

**Codul etic al profesorilor de la
COLEGIUL NATIONAL KOLCSEY FERENC SATU MARE
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ**

- c) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către cadrele didactice desemnate în acest sens de conducătorul instituției de învățământ, în condițiile legii.
- d) Cadrele didactice desemnate să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de directorul școlii în care își desfășoară activitatea.
- e) În cazul în care nu sunt desemnate în acest sens, cadrele didactice pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al instituției de învățământ în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

VI. DISPOZIȚII FINALE

Art. 11.

- a) Încălcărilor prevederilor prezentului cod reprezintă abatere disciplinară și se sancționează conform legislației în vigoare.
- b) Comisiile de disciplină au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile legii.
- c) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.
- e) Cadrele didactice răspund, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, creează prejudicii persoanelor fizice sau juridice.